تحلیل روز

امیرعلی ابوالفتح
international@khorasannews.com

حکم دیوان؛ مبنای ایدئولوژیکی یا مبنای حقوق اساسی؟

همان طور که انتظار می رفت، رای دیوان عالی فدرال آمریکا در ابطال حکم پرونده «رو علیه وید» که سقط جنین را طی شرایطی، آزاد اعلام کرده بود، زلزله سیاسی – ایدئولوژیکی در این کشور به راه انداخته که لرزش های آن، از مرزهای آمریکا نیز فراتر رفته است. هم اکنون، خشم و سرخوردگی عمیقی در میان جریان لیبرال و مدافعان حقوق زنان و اقلیت ها در آمریکا دیده می شود تا جایی که حتی برخی، دیوان عالی فدرال ایالات متحده را «طالبان آمریکایی» توصیف کرده اند. این گروه فریاد می زنند که تفکرات افراطی گروهی به شدت مذهبی، آزادی زنان بر بدنشان را از بین برده و موجب افزایش مرگ و میر مادران برای انجام سقط جنین در محیط های غیر بهداشتی و زیر زمینی می شود. گر چه نگاه دینی و مذهبی اکثریت اعضای دیوان عالی فدرال به نفی سقط جنین قابل کتمان نیست؛ با این حال، حکمی که از سوی عالی ترین نهاد حقوقی ایالات متحده صادر شده است، بر مبنای ارزش های دینی و خانوادگی در مذمت کشتن جنین انسان نیست. به عبارت دیگر، اگر چه با این حکم، «جنبش حق حیات» به یک پیروزی تاریخی در برابر «جنبش حق انتخاب» دست یافته است، اما برای شش قاضی دیوان، موضوع «آزادی ایالت ها» در تدوین قوانین اجتماعی، اولویت بیشتری داشته است. به عبارت دیگر، دیوان عالی فدرال اکنون سقط جنین را ممنوع کرده و تصمیم گیری در این حوزه را از سطح فدرال به سطح ایالت ها تنزل داده است. در سال ۱۹۷۳، اعضای دیوان عالی فدرال با صدور رای در پرونده «رو علیه وید» ایالت ها را ملزم کردند مقررات خاصی را در خصوص موضوع سقط جنین اتخاذ کنند. به عنوان مثال، با این رای، سقط جنین در سه ماه نخست بارداری در همه ایالت ها آزاد و در سه ماه دوم بارداری، به نظر مجالس ایالتی منوط شد. اکنون نیز در سال ۲۰۲۲، دیوان عالی فدرال آمریکا تصمیم گرفته است که این موضوع را مجدد به ایالت ها محول کند. در رای دیوان آمده است؛ از آن جا که در قانون اساسی به موضوع سقط جنین اشاره نشده است، این موضوع نمی تواند به عنوان «حقوق اساسی تحت تضمین قانون اساسی» قلمداد شود و به همین دلیل، ایالت ها باید در این خصوص نظر دهند. به عبارت دیگر، گویی از نظر دیوان عالی فدرال، مهم تر از مباحثی نظیر حق حیات جنین و حق سلامت مادر؛ «حق آزادی ایالت ها» برای قانون گذاری در اموری که قانون اساسی آن ها را بر عهده دولت فدرال نگذاشته است؛ اهمیت بیشتری دارد. از آن جا که در قانون اساسی تصمیم گیری درباره سلامت جنین یا مادر بر عهده دولت فدرال نیست، به اعتقاد دیوان عالی فدرال، بالطبع این موضوع در زمره حقوق انحصاری دولت های ایالتی قرار می گیرد. با این استدلال و ابطال حکم «رو علیه رید» ایالتی همچون کالیفرنیا می تواند همچنان سقط جنین را در سه ماه اول بارداری آزاد اعلام کند و ایالتی همچون تگزاس با سقط جنین در سه ماه اول نیز مخالفت ورزد. از این رو، حکم جنجالی دیوان عالی فدرال بیشتر از این که مبنای دینی یا اخلاقی یا حتی ایدئولوژیکی داشته باشد، جنبه حقوق اساسی و رفع تعارض میان اختیارات نهادهای فدرال و نهادهای ایالتی دارد. با توجه به این وضعیت، قابل انتظار خواهد بود برخی دیگر از آرای دیوان عالی فدرال که در موضوعاتی همچون استفاده از وسایل پیشگیری از بارداری یا ازدواج همجنس گرایان، احکامی در سطح فدرال صادر کرده است، باطل و تصمیم گیری در این امور به ایالت ها واگذار شود؛ روندی که در نهایت به انشقاق شدیدتر در ایالات متحده خواهد انجامید.

قاب بین الملل

بَست نشستن فعالان معترض در مقابل دفتر وزیر دارایی آلمان برای حمایت از کشورهای فقیر و با درخواست بخشش بدهی های آن ها از سوی کشورهای ثروتمند در حاشیه نشست رهبران هفت کشور صنعتی جهان در آلمان / رویترز

گارد ناتو تهاجمی‌تر می‌شود

نیروهای واکنش سریع ناتو در شرق اروپا از ۴۰ هزار به ۳۰۰ هزار نیروی در حال آماده باش ارتقا می یابد. اقدامی که با توجه به حساسیت های روسیه، می تواند به درگیری مستقیم بین دو طرف منجر شود

گروه بین الملل- در حالی که روسیه هر گونه تحرکات نظامی غرب در مرزهای خود را تهدیدی برای امنیت ملی این کشور برشمرده و درخصوص این اقدامات بارها هشدار داده است اما سازمان ناتو به این هشدارها اعتنایی نکرده و روز به روز گارد تهاجمی‌تر به خود می گیرد. ینس استولتنبرگ، دبیر کل ناتو در سخنانی گفت که گروه‌های جنگی ناتو در بخش های شرقی تقویت می‌شوند و این سازمان شمار نیروهای در حال آماده‌باش کامل خود را به بیش از ۳۰۰ هزار نفر در اروپا می رساند. هم اکنون شمار نیروهای واکنش سریع ناتو حدود ۴۰ هزار نفر است که با افزایش نیروهای جدید تعداد آن ها به ۷ برابر خواهد رسید. بر اساس این تصمیم، بخش های مختلف نیروهای کشورهای عضو ناتو در درجات مختلفی از آماده باش قرار می گیرند تا از این طریق تعداد نیروهای آماده عملیات ناتو افزایش یابد. همچنین، بر اساس موضع گیری جدید ناتو، از این پس روسیه از شریک راهبردی ناتو به تهدید مستقیم برای امنیت غرب تبدیل خواهد شد. طرح جدید ناتو پس از آن انجام می‌شود که اعضای گروه ۷ در نشست خود در آلمان حمایت قاطع خود را از اوکراین اعلام کردند و گفتند که تا هر زمان که جنگ در این کشور ادامه داشته باشد کمک های تسلیحاتی به کی‌یف ارسال خواهند کرد. گفته می‌شود اعزام نیروهای جدید به اروپا، گسترده‌ترین اعزام از زمان جنگ سرد به شمار می‌رود. به عبارتی، با سناریوی جدید، اعضای ناتو قصد دارند کشورهایی را که در شرق اروپا و مجاورت روسیه قرار دارند به دژ نظامی مقابله با این کشور تبدیل کنند. با توجه به این که نیروهای ارتش ناتوتر کیبی از نیروهای نظامی کشورهای عضو است، به این ترتیب نیروهایی که اعزام می‌شوند از همه ملیت ها در آن حضور دارند با این تفاوت که برنامه، اهداف و تدارکات این نیروها تحت فرماندهی واحد ناتو قرار دارند. این نیروها با توجه به این که در وضعیت تنش آلود کنونی اعزام می‌شوند تنها برای دفع تهدیدات در مواقع بحرانی وارد عمل خواهند شد و هدف مستشاری را که در دوران صلح انجام می‌شود بر عهده ندارند. گزینه تهاجمی ناتو در برابر روسیه، در حالی است که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه در روزهای اخیر گفته که موشک های هسته‌ای این کشور را در خاک بلاروس مستقر خواهد کرد، اقدامی که آمریکا به شدت با آن مخالفت کرده است و به نظر می‌رسد غربی ها با این گونه اقدامات تلاش می کنند تا موازنه‌ای در برابر تهدیدات روسیه در اروپا ایجاد کنند. روسیه با استقرار سلاح های هسته‌ای در بلاروس، به اروپایی ها این هشدار را می‌دهد که با همه توان بالای سر آن ها حاضر است و اگر کشوری هوس عرض اندام در مقابل روسیه را بکند، با تسلیحات ویرانگر مجازات خواهد شد. گسیل ده ها هزار نیروی نظامی به سمت مرزهای روسیه، از منظری دیگر نیز قابل بررسی است. با توجه به این که روس ها در هفته های اخیر پیشرفت های زیادی را در جبهه های نبرد در اوکراین کسب کرده‌اند به نظر می‌رسد غربی ها به این باور رسیده‌اند که کمک های تسلیحاتی برای توقف روس ها به تنهایی کافی نبوده و نتوانسته در وضعیت تحولات میدانی تغییری ایجاد کند. لذا اعضای ناتو تصمیم گرفته‌اند تا از طریق واحدهای نظامی وارد عمل شوند تا شاید از روش افزایش نیروها بتوانند روسیه را به عقب نشینی وادار کنند.

ترکیه سرانجام با عضویت فنلاند و سوئد در پیمان آتلانتیک شمالی موافقت کرد

کالینینگراد در محاصره

خادم- ترکیه سرانجام توانست شروط خود را به دولت های فنلاند و سوئد تحمیل کند و نمایندگان آن ها، پس از چهار ساعت گفت‌وگو در مادرید، پایتخت اسپانیا، تفاهم‌نامه سه جانبه ای را امیان خود امضا کردند. در پی این توافق، ترکیه وتوی خود در خصوص درخواست فنلاند و سوئد برای پیوستن به سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) را لغو کرد. لغو حق وتوی ترکیه به این معنی است که اکنون ناتو می‌تواند روند درخواست هلسینکی و استکهلم را به جریان بیندازد. با پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو، دو شهر مهم روسیه در شرق این کشور، یعنی شهرهای سن پترزبورگ و کالینینگراد، در محاصره دریایی کشورهای عضو ناتو قرار می گیرند. فنلاند، همسایه روسیه به شمار می‌رود و ۱۳۰۰ کیلومتر با این کشور مرز مشترک زمینی دارد. سوئد هم در آن سوی دریای بالتیک، با روسیه مرزهای آبی طولانی دارد. دفتر رجب طیب اردوغان، رئیس جمهور ترکیه اعلام کرد که هلسینکی و استکهلم توافق کرده‌اند «به طور کامل با ترکیه در مبارزه‌اش با حزب کارگران کردستان (پ ک ک) و یگان‌های مدافع خلق (ی پ گ) و طرفداران جنبش گولن که آنکارا آن ها را سازمان‌های تروریستی می‌داند، همکاری کنند». همچنین مقرر شده است این «دو کشور اقدامات مشخصی را برای استرداد جنایتکاران تروریست از سرزمین‌هایشان به اجرا بگذارند و فعالیت هایی همچون جمع‌آوری کمک‌های مالی و جذب نیرو برای «پ ک ک» و گروه های وابسته به آن را نیز ممنوع کنند.» علاوه بر این ترکیه از فنلاند و سوئد خواسته محدودیت های فروش اسلحه به ترکیه که به دنبال تهاجم این کشور به شمال سوریه در سال ۲۰۱۹ وضع شده بود، پایان یابد. با تایید همه شروط، دفتر اردوغان اعلام کرده، ترکیه «آن چه را که می‌خواست» از سوئد و فنلاند دریافت کرده است. در پی این توافق و آغاز نشست دو روزه پیمان آتلانتیک شمالی، ینس استولتنبرگ، دبیر کل ناتو گفت که سوئد و فنلاند «همبستگی خود را با ترکیه در مبارزه با تروریسم در همه اشکال و مظاهر آن نشان می‌دهند.» اکنون، عضویت فنلاند و سوئد در ناتو، مهم‌ترین پیامد ژئوپلیتیکی جنگ اوکراین است و ممکن است نقشه امنیتی اروپا را تغییر دهد.

دستیار سابق کاخ سفید: ترامپ به راننده‌اش حمله کرد تا به شورش هواداران خود در مقابل کنگره بپیوندد

جنون پرزیدنت!

شریفی - «ترامپ فکر می کرد آن ها (کاروان رئیس جمهوری) دارند به سمت کنگره می روند. ولی بابی (محافظ و راننده ترامپ) به وی گفت ما این کار را نمی کنیم و توان این کار را هم نداریم. آن جا امن نیست و ما داریم به بخش غربی واشنگتن برمی گردیم. رئیس جمهور (ترامپ) واکنش خیلی عصبی به این قضیه نشان داد و گفت که من رئیس جمهور لعنتی آمریکا هستم؛ این ها برای صدمه زدن به من این جا نیستند. من را همین الان به کنگره ببرید. بابی واکنش نشان داد و گفت که آقا ما باید به بخش غربی واشنگتن برگردیم. ترامپ خودش را به جلوی ماشین کشاند و کوشید تا فرمان لیموزین مخصوص را به سمت ساختمان کنگره بچرخاند. ولی بابی بازوی ترامپ را گرفت و گفت آقا شما باید دست تان را از روی فرمان بردارید، ما داریم به بخش غربی واشنگتن برمی گردیم و سمت کنگره نمی‌رویم. ترامپ با دست دیگرش که آزاد بود سمت بابی حمله کرد و دستش را گذاشته بود روی گردن او و فشار می داد.» این ها بخشی از شهادت کاسیدی هاچینسون، یکی از دستیاران سابق کاخ سفید در برابر کمیته‌ای است که درباره شورش روز ششم ژانویه ۲۰۲۱ در کنگره تحقیق می کند. شهادت شهود جدید، حالا روی تازه ای از ترامپ که هیچ گاه این حادثه را محکوم نکرده، برای عموم به نمایش گذاشته است. به گزارش رویترز، کاسیدی هاچینسون، دستیار رئیس دفتر دونالد ترامپ، اضافه کرد: دونالد ترامپ، رئیس جمهور وقت، نگرانی ها در خصوص این که برخی از حامیان او در مقابل کاخ سفید مسلح هستند، رد کرد و به جای آن از نیروهای امنیتی خواست که با کاهش اقدامات امنیتی، دستگاه‌های فلزیاب برای بازرسی افراد را بردارند تا جمعیت حاضر بزرگ‌تر به نظر برسد. ترامپ در واکنش به اتهامات هاچینسون در شبکه اجتماعی تروث‌نوشت: «داستان دروغ‌اون خانم که من می خواستم فرمون لیموزین کاخ سفید رو بگیرم تا ماشین رو به سمت ساختمان کنگره هدایت کنم، دقیقاً مثل خود کمیته غیر منتخب ۶ ژانویه، کاملا بیمارگونه و کلاهبردارانه است. اصلا همچین چیز مسخره‌ای ممکن نیست رخ بده. داستان این خانم درباره غذا پرت کردن من هم غلطه.» مهدی حسن، مجری مشهور شبکه MSNBC دیروز در ویدئویی گفت: «موارد زیادی وجود دارد که مرا متعجب و گیج می کند. اما جلسه استماع امروز در کنگره، وای! امروز ما فهمیدیم که رئیس جمهور سابق آمریکا، دونالد ترامپ می دانسته که یک شورش قرار است در روز ۶ ژانویه در واشنگتن دی سی اتفاق بیفتد، اما به آن توجهی نکرده. به دلیل این که آن ها آدم های خودش بودند و برایش تهدیدی نبودند. او (ترامپ) این شورش را طراحی کرده و می خواسته همراهشان باشد. اگر یک نویسنده تلویزیونی درام درباره رئیس جمهور بخواهد این مطالب را بنویسد، موجب خنده همه می شود. اما این داستان طبق گفته های دستیار رئیس جمهور آمریکا، در واشنگتن به شکل واقعی اتفاق افتاده است. چطور کسی مثل ترامپ که چنین کارهایی را انجام داده، اجازه دارد که دوباره رئیس جمهور آمریکا بشود؟»

واشنگتن؛ محتاج کاراکاس

کاخ سفید بی سر و صدا هیئتی را برای مذاکره با مادورو عازم کاراکاس کرده، ونزوئلا این روزها چرا برای آمریکا مهم شده است؟

کامیار- صف‌های بنزین در آمریکا و اعداد تصاعدی قیمت بنزین روی تابلوهای پمپ بنزین ها بالاخره کار خود را کرد تا کاخ سفید مجبور شود برای تغییر معادله بازار نفت، با ونزوئلا کنار بیاید. طبق گزارش رسانه مطرح آمریکایی، مقامات ارشد آمریکا در جدیدترین تلاش ها برای بازسازی روابط با غول نفتی آمریکای جنوبی همزمان با طولانی شدن جنگ در اوکراین، بی سر و صدا وارد کاراکاس شده‌اند. اگر چه سخنگوی وزارت خارجه آمریکا این سفر را با تمرکز بر امنیت چند شهروند آمریکایی بازداشت شده در کاراکاس اعلام کرده، اما تقریبا کسی نیست که ارتباط این سفر با بازار آشفته نفت و انرژی را درک نکند. گروهی از مدیران نفتی یک شرکت آمریکایی با نام سیتگو چهار سال پیش در ونزوئلا زندانی شده بودند و در این چهارسال واشنگتن تحرکات جدی دیپلماتیک را برای آزادی و تعیین تکلیف آن ها به ندرت دنبال کرد، اما اکنون که آتش جنگ در اوکراین شعله‌ور است و راه ورود نفت روسیه به بازارهای جهانی بسته شده، آمریکایی ها دلبسته تعیین تکلیف شهروندان زندانی خود شده‌اند و البته امیدوارند که مذاکرات بر سر آزادی شهروندان آمریکایی همزمان با مذاکرات نفتی با کاراکاس و ورود نفت بزرگ‌ترین دارنده ذخایر نفتی جهان به بازار انرژی منتهی شود. جنگ در اوکراین منجر به جهش ۵۰ درصدی قیمت نفت شده و بدترین تورم در دهه‌های اخیر در کشورهای غربی و از جمله آمریکا را دامن زده است. از سوی دیگر ونزوئلا در دسته دولت های نفتی تقسیم‌بندی می‌شود که ۹۰ درصد درآمدش برپایه استخراج نفت است، هر چند یک سوم ذخایر این کشور را نفت فوق سنگینی تشکیل می‌دهد که شبیه قیر است. در سال‌های گذشته، شرکت‌های آمریکایی بهره‌برداری از این نوع نفت در ونزوئلا را به دلیل نیاز به دستگاه‌ها و فناوری های پیشرفته برعهده داشته‌اند. تحریم‌های واشنگتن در دوره ترامپ باعث خروج اجباری این شرکت‌ها از ونزوئلا شد و اکنون بسیاری از این شرکت‌ها در تلاش برای فشار به دولت بایدن برای بازگشت به میدان‌های نفتی غنی ونزوئلا هستند. گران شدن قیمت نفت، استخراج نفت سنگین ونزوئلا را برای شرکت‌های آمریکایی سودآور کرده و این شرکت‌ها نمی‌خواهند از این فرصت عقب بمانند. جو بایدن در داخل هم به دلیل افزایش قیمت بنزین به شدت تحت فشار است و احتمالا اعطای معافیت برای ورود نفت ونزوئلا به بازار را از یک طرف باعث تعدیل قیمت سوخت و از طرف دیگر باعث رونق کسب‌وکار شرکت‌های نفتی در خارج از آمریکا و کاهش فشار شرکت‌های نفتی در داخل می‌داند. دولت بایدن حتی هفته گذشته هم معافیت‌های مشابهی را به دو شرکت ایتالیایی و اسپانیایی داد تا از ونزوئلا نفت خریداری کنند و پیش بینی می‌شود که مذاکرات در کاراکاس حداقل در کوتاه مدت به صدور معافیت‌های بیشتری برای صادرات نفت ونزوئلا و فروش نفت توسط دولت مادورو منجر شود.

■ اهمیت فرانفتی ونزوئلا

صرف نظر از ماجرای نفت، به طور کلی ونزوئلا کشوری مهم برای رهبران کاخ سفید به شمار می‌رود. در واقع فقط نفت نیست که ونزوئلا را برای واشنگتن مهم کرده است. شورای مطالعات بین المللی و استراتژیک آمریکا در گزارش سال ۲۰۲۰ خود درباره ونزوئلا می گوید: «مردم ونزوئلا تحصیلات بالایی دارند و مهاجران این کشور به اقتصاد آمریکا کمک خواهند کرد. در میان جمعیت نسل دوم مهاجران که در آمریکا متولد شده‌اند، ونزوئلایی ها بالاترین سطح تحصیلات را دارند. ۵۷ درصد از مهاجران ونزوئلایی در آمریکا دارای مدرک دانشگاهی هستند.» در این گزارش پیشنهاد شده که دولت آمریکا به مهاجران ونزوئلایی به دلیل قابلیت های علمی و مالی‌شان، وضعیت «حفاظت شده موقت» را اعطا کند تا اقامت آن ها همچنان در آمریکا ادامه یابد.

پیشخوان بین الملل

ویک در پرونده ای به نقش معاون ریاست جمهوری دونالد ترامپ در ادامه تحقیقات درخصوص حوادث حمله به ساختمان کنگره این کشور در ششم ژانویه ۲۰۲۱ پرداخته است. این هفته نامه با انتخاب تیتر «مایک مقدس» می خواهد به این سوال پاسخ دهد که آیا پافشاری او روی مخالفت با نظرات ترامپ در خصوص حوادث ششم ژانویه، او را به نجات‌دهنده اصلی این پرونده تبدیل می کند؟

چهره روز

بوریس جانسون، نخست وزیر انگلیس ادعا کرد که اگر ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه زن بود به او کراین حمله نمی کرد! جانسون پس از جلسه سران گروه ۷ در مصاحبه با شبکه زددی اف آلمان گفت حمله «دیوانه‌وار و مردسالارانه» یک «مثال کامل از مردانگی مسموم» است و خواستار حضور «زنان بیشتری در جایگاه‌های قدرت» شد. او گفت: «اگر پوتین زن بود که به وضوح نیست، اما اگر بود، واقعا فکر نمی کنم که این جنگ دیوانه‌وار و مردسالارانه شامل تهاجم و خشونت را آن طور که انجام داده است، شروع می کرد.» جانسون گفته که غرب باید به حمایت خود از اوکراین ادامه دهد تا ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین «بهترین موقعیت» باشد. / بی بی سی

نمای روز

«امامعلی رحمان» رئیس جمهور تاجیکستان به مناسبت سفر «ولادیمیر پوتین» رئیس جمهور روسیه به این کشور، در محل بوستان سرای دولتی مراسم «شام دوستی» برگزار کرد. در این مراسم در کنار آشنایی با فضاهای جدید بوستان سرا، گردش و صحبت‌های غیر رسمی روسای جمهور دو کشور، پوتین با نمایشگاه میوه، صیفی جات و خشکبار تاجیکستان آشنا شد.

خبر متفاوت

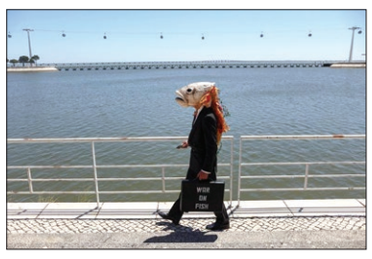

اعتراض یک فعال محیط زیستی در حاشیه برگزاری کنفرانس بین المللی اقیانوس ها از سوی سازمان ملل در پرتغال / رویترز

کارتون روز

خیانت پادشاهان سازشکار عربی در حق ملت هایشان / کاریکاتور کمال شرف هنرمند یمنی

جناب آقای دکتر احمد قربانی
با کمال مسرت ارتقاء شایسته جنابعالی
به مقام شامخ
استادی دانشگاه علوم پزشکی مشهد
را تبریک عرض می نمائیم.
گروه آموزشی فارماکولوژی
۷۱۴۰۱۷۷۷۹۹